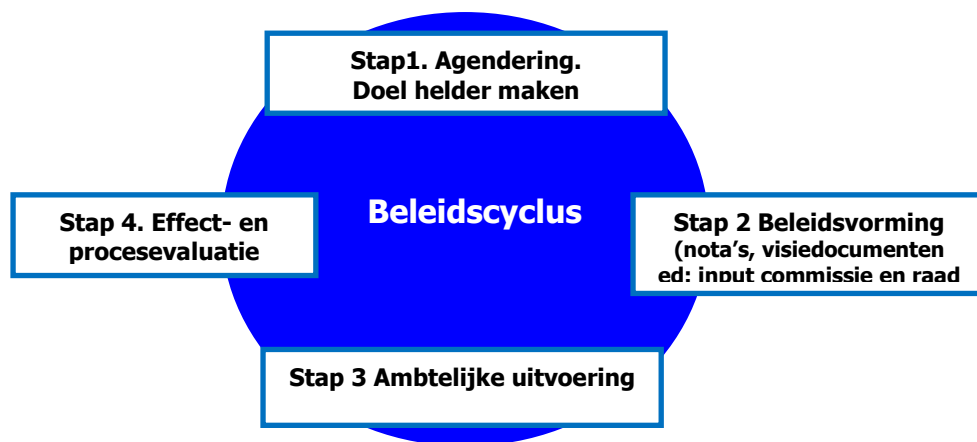

Inleiding

In de gemeentelijke politiek van de Overbetuwe wordt steeds meer de nadruk gelegd op resultaat gericht werken. Ook bij externe financiering zoals door provincie en rijksoverheid heeft het behalen van aantoonbare resultaten een positieve meerwaarde. Wij stellen als projectgroep 'evaluaties' dan ook onderstaande visie en aanpak voor. Een aanpak die voor alle betrokkenen (commissie-/raadsleden, wethouders, ambtenaren) een positief effect zal hebben. Centraal in deze aanpak staat het realiseren van maatschappelijke doelstellingen met een effectieve (ambtelijke) uitvoering.

De beleidscyclus gemeente Overbetuwe vanaf 1 januari 2011

Ons voorstel is dat de gemeente Overbetuwe de beleidscyclus, een integraal werkmodel dat veel in de publieke sector wordt gebruikt (zie figuur 1), per 1 januari 2011 gebruikt voor nieuw op te starten projecten. Evaluatie neemt daar een prominente plaats in.

Figuur 1: De beleidscyclus

Agendering, doel helder maken

Belangrijk hiernaast is aan te geven welke actoren bij het onderwerp betrokken zijn en hoe. Een heldere doelstelling maakt haar eigen evaluatie mogelijk.

Beleidsvorming

Bij beleidsvorming is het van belang dat wethouders en ambtenaren bekijken hoe de agendering tot stand kwam en hoe de kaderstelling en beleidsvorming nu aan te pakken uitgaande van de beleidscyclus. De SMART-doelstellingen zullen een duidelijke plek moeten krijgen in visie's/nota's e.d. Vanaf het moment dat het beleid wordt aangenomen, begint in de beleidscyclus al meteen het monitoren ten behoeve van de evaluatie. Het zal in de praktijk dan ook gemakkelijker worden om eventuele tussenevaluaties (op verzoek van commissie-/raadsleden en/of wethouder) aan te leveren en daarop indien nodig bij te sturen.

Ambtelijke uitvoering

Bij stap 3 is het van belang dat er open en transparant gewerkt wordt tussen de betrokken actoren. De openheid staat een actieve monitoring van het proces toe. Als het proces dreigt te ontsporen zal de wethouder moeten ingrijpen. Een terugkoppeling naar de desbetreffende commissie zal dan moeten gebeuren op verantwoordelijkheid van de wethouder.

Evaluatie

Evaluatie stap 4, is het verzamelen (vanaf de start en gedurende de looptijd), interpreteren en presenteren van informatie teneinde de waarde van beoogde effecten en/of processen te bepalen. Hierbij gaat het om het waarderen van de resultaten voortvloeiend uit de SMART geformuleerde doelstellingen bij de start van de beleidscyclus.

SMART doelen stellen

Doelstellingen werken pas als ze helder en opvolgbaar worden geformuleerd. Om de voorgestelde beleidscyclus als instrument te realiseren is het van belang de smart (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) onderdelen te definiëren.

Een SMART-doelstelling is richtinggevend: het geeft aan wat je wilt bereiken, het beoogde doel. Bovendien wordt aangegeven welke resultaten wanneer moeten worden bereikt. Door een doelstelling SMART te formuleren kunnen commissie- en gemeenteraadsleden beter sturen. SMART staat voor:

Specifiek: wat wil je precies dat jij of de ander doet?

Meetbaar: is er na afloop te controleren/meten of de afspraak nagekomen is?

Acceptabel: Is het een eis/wens die door de ander in te willigen is?

Realistisch: Is het reëel dat het doel daadwerkelijk nagestreefd wordt?

Tijdgebonden: Wanneer begint en wanneer eindigt de actie?

Waarom evalueren?

Zowel gemeenten en andere lokale/regionale organisaties en instellingen in de publieke sector moeten in toenemende mate (financiële) verantwoording afleggen over hun beleid. Zo wordt steeds vaker de vraag gesteld waarom voor een bepaalde interventie wordt gekozen, wat een interventie kost en wat deze interventie vervolgens oplevert. Evaluatie is een goede manier om te bepalen of een beleidsmaatregel, project of interventie het gewenste resultaat laat zien (effectevaluatie) en of processen goed verlopen (procesevaluatie). Bij een juiste evaluatie kunnen college BenW en gemeenteraad weloverwogen besluiten nemen en aansturen op nog betere resultaten. Gemeenteraadsleden en commissieleden zullen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid alert moeten zijn om hun doelen helder te maken.

Concreet is het doel van evaluatieonderzoek kwaliteitsverbetering (van bijvoorbeeld een project, aanpak, interventie of beleidsmaatregel) én een goede of betere besluitvorming op beleids- en politiek niveau. Evaluatieonderzoek heeft in dat opzicht ook een maatschappelijk doel n.l. het algemene welzijn van de inwoners te verbeteren. De resultaten van evaluatieonderzoek moeten doorstromen naar de volgende fasen van de beleidscyclus en leiden tot goed gefundeerde besluiten over continueren, aanpassen of beëindigen van financiering (van projecten, interventies etc).

Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

De wethouder heeft verantwoordelijkheid de beleidscyclus goed te laten verlopen door de ambtenaren SMART doelstellingen te laten formuleren (stap 2) en alert en betrokken te blijven bij het vergaren van evaluatiedata en de daarmee samenhangende monitoring (stap 3). De rol van de commissies en raad ligt bij de kaderstelling en indien vooraf bepaald ook bij de voorfase van doel helder maken (stap 1). Bij de uitvoering is het mogelijk tussentijdse evaluaties op te nemen (vaak relevant bij grote projecten). Is dat niet gebeurd dan houden zowel de wethouder als de commissie-/raadsleden het recht om het verzoek in te dienen om een tussenevaluatie. Wanneer de doelen tussendoor vanuit het perspectief van de wethouder niet haalbaar blijken te zijn dient de wethouder daar de commissie-/raadsleden

van in kennis te stellen. Of er dan een tussentijdse evaluatie nodig is, is een politieke keuze van de commissie-/raadsleden.

Besluit om bovenstaande door te geleiden naar het presidium met het verzoek om het uit te zetten richting College van B&W.

Namens,

Annemien Haveman-Nies, Gabriële Penning de Vries, Luca Consoli, Leo Starink en Roel Eefting